

Jedno poučení z povodňového šoku

Miloš Balabán

Teorie o takzvaných „strategických šocích“, jakými jsou např. „mega“ zemětřesení nebo výbuchy sopek měnících klima planety, které zmiňuje britská studie o trendech globálního vývoje do roku 2036 vydaná britským ministerstvem obrany před třemi lety by se na základě řady posledních událostí mohla určitě rozšířit. Regionální nebo lokální „šoky“ mají též nemalý dopad na politickou a ekonomickou situaci zemí, které je postihly a existuje i globální přesah. Příkladů je v poslední době několik. Rozsáhlé požáry v Rusku nebo záplavy v Pákistánu to dokazují. Přírodní pohroma v Rusku zvyšuje ceny obilí v globálním měřítku a pákistánské záplavy, kterým není schopna místní vláda efektivně čelit vyvolávají nemalé otazníky o budoucí politické situaci v zemi, která je díky působení radikálních islamistických seskupení neuralgickým bezpečnostním bodem jižní Asie.

„Lokální šok“ v těchto chvílích zažívá i Česko, když velká voda zdevastovala část Libereckého a Ústeckého kraje. Před pouhými třemi měsíci totéž zažívala Severní Morava. Tyto lokální šoky není možné úplně předvídat nebo ovlivnit. Je ale možné minimalizovat jejich následky především včasným a efektivním nasazením záchranných složek. Dlužno dodat, že od záplav na Moravě v roce 1997 se v této věci u nás udělalo nemálo. Investice do Integrovaného záchranného systému, jeho složek a lidí v něm působících, především pak Hasičského záchranného sboru, se rozhodně vyplácí.

Těsně před projednáváním programového prohlášení vlády v Poslanecké sněmovně tak nabývá na více než aktuálním významu jedna z jeho částí, která hovoří o tom, že „vláda bude prohlubovat spolupráci a vybavení základních složek Integrovaného záchranného systému včetně posílení spolupráce s Armádou ČR s cílem minimalizovat dopady mimořádných událostí na životy a majetek občanů a zefektivnit nakládání prostředků veřejných rozpočtů, včetně podpory dalšího vybavování sborů dobrovolných hasičů za účelem jejich většího zapojení do řešení mimořádných událostí“.

Nyní jde o to, aby nezůstalo jen u této obecné proklamace a na konci volebního období bylo možné říci, že se schopnosti a vybavení IZS zvýšily. Konkrétnější by v tomto směru mohla být vládou avizovaná příprava nové bezpečnostní strategie ČR.

Jedna věc ale v souvislosti s poslední povodní vystupuje do popředí. Pokud chceme aby systém fungoval skutečně efektivně je nezbytně nutné, aby v něm působili dobře připravení a také dobře ohodnocení lidé – hasiči, policisté, vojáci, zdravotníci. Znejišťování těchto lidí informacemi o platových škrtech a propouštění, čehož jsme byli v poslední době ze strany vlády svědky ale nepřispívá ke stabilitě jádra bezpečnostního systému země. Bylo by dobré, aby to vláda měla na paměti. I proto, že budeme muset v budoucnu určitě čelit dalším lokálním i strategickým šokům.

(autor vede Středisko bezpečnostní politiky Centra pro sociální a ekonomické strategie FSV UK)